

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי א' כסלו תשפ"א | דף היומי בבלי: עירובין ק | דף הכולל: שבת קט.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף כ' הגה "ואם הניח עירוב" עד סעיף כ"ג.
מוסר: אהבת חסד - פרק י"ח עד 'והפרשת מעשר'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער השמחה עד 'וצריך אדם לחקור"

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מילה אחת – ושני השודדים נמלטו בבהלה מהבית | "אני רוצה?!!" – השיב מרן הגר"ח שליט"א - "אני רוצה רק מה שד' רוצה!" | האם באמת שווה להיות 'נרי אימפּוֹרְטָנט פּרְסוֹן'? | 2020

חדשות דרשו

היערכות בדרשו לקראת סיום חלק ה' במחזור השני של הדף היומי בהלכה:
רבבות יסיימו בשבוע הבא את חלק ה' במשנה
ברורה על פי סדר הדף היומי בהלכה

סיום חלק ה' במשנה ברורה יתקיים במקביל לסיום לימוד מסכת עירובין • הנהלת דרשו הודיעה על חלוקת בקבוקי יין לרגל שמחת הסיום לרבבות מסיימי חלק ה' במשנה ברורה במוקדי המבחן • הזדמנות מיוחדת להתחיל לימוד חלק ו' במשנה ברורה בדף היומי בהלכה • אלפי כרכי חלק ו' של המשנה ברורה יופצו לשיעורי הדף היומי בהלכה

התורה הביעו את ברכתם ועידודם להצטרפות ללימוד זה אשר מעלתו גדולה ורבה עד מאד.

הלימוד היומי במשנה ברורה, מלמד את האדם דעת, לחיות כיהודי על פי התורה הקדושה, לרכוש ולקנות לעצמו קנין של ידיעה בהלכות אורח חיים שהם חיוניות לידיעת המעשה אשר יעשה האדם וכפי שכתב מרנא החפץ חיים בהקדמתו לחלק א' של המשנה ברורה שעיקר לימודו של האדם יהיה בלימוד המביא לידי מעשה.

לרגל המעמד המרגש של סיום חלק ה' במשנה ברורה החליטה הנהלת דרשו העולמית על חלוקת בקבוקי יין 'לחיים' לרבבות המסיימים במוקדי המבחן הקרוב. לכתחילה - אומרים בהנהלת דרשו - היה מאורע זה אמור להתקיים במעמד סיום גדול ומפואר

היערכות רבתי בדרשו לרגל סיום לימוד חלק ה' במשנה ברורה במסגרת המחזור השני של הדף היומי בהלכה בשבוע הבא. הלימוד אשר נתקבע בכל תפוצות ישראל כלימוד יומי קבוע במשנה ברורה, לידע את המעשה אשר יעשה האדם וחי בהם.

תקנת לימוד הדף היומי בהלכה מיסודו של דרשו, פשטה בקרב תפוצות ישראל בכל רחבי תבל ורבבות לומדים מדי יום את המשנה ברורה על פי סדר הלימוד של הדף היומי בהלכה. רבים מהם גם נבחנו מדי חודש בחודשו במסגרת תכנית המבחנים של דרשו המתקיימת במוקדי המבחנים הפרוסים בכל רחבי הארץ והעולם.

גדולי ישראל מכל העדות והחוגים שיבחו ועודדו את הרחבתו ופריסתו של לימוד הדף היומי בהלכה ולאורך השנים גדולי

הפצת כרכי משנ"ב חלק ו'

לקראת תחילת לימוד חלק ו' במשנה ברורה במחזור השני של הדף היומי בהלכה, מפיץ דרשו בימים אלו, אלפי כרכים של המשנה ברורה למאות השיעורים הנמסרים מדי יום בכל רחבי הארץ והעולם.

שיעורים רבים שחזרו להתקיים על פי הנחיות השמירה על הבריאות, פנו למשתתפי השיעורים הוותיקים לשוב ולפקוד את מקומות השיעור, להגדיל תורה ולהאדירה, ולשוב לרכוש את קנין הידיעה בהלכות אורח חיים.

לאור ההקלות באפשרות לקיום השיעורים, ניכרת מגמת התעוררות לפתיחת שיעורים חדשים - כאשר חלקם אף נעשים במקומות פתוחים ובמסגרת מניינים שנקבעו בתקופה האחרונה בשמירה על ההנחיות.

ארגון דרשו יוצא בקריאה לפתיחת שיעורים חדשים של הדף היומי בהלכה, להתחיל ללמוד חלק ו' ולהיות חלק מאלפי רבבות מסיימי המחזור השני של הדף היומי בהלכה בשנה הבאה. השיעורים החדשים יזכו לקבל אף הם כרכי משנה ברורה ופרסום על השיעור המתקיים.

המעוניינים מזומנים לפנות למשרדי דרשו לקבלת פרטים אודות פתיחת השיעורים כמו כן אפשר לקבל את לוח הלימוד של הדף היומי בהלכה מזומנים לפנות למשרדי דרשו.

בנוסף, ניתן להאזין לשיעורי הדף היומי בהלכה בקו השיעורים והתוכן של דרשו *4992

ללומדים אשר עמלו עד כה במסירות יוצאת דופן לשמר את קביעות העיתים בלימוד ההלכה, אולם מתוקף הנסיבות, נבצר מאיתנו לחגוג ברוב עם את המאורע החשוב ועל כן נציינו באופן אישי בחלוקת 'לחיים' למסיימים.

כמו כן מפרסם דרשו את רשימת מאות השיעורים הנמסרים בכל רחבי הארץ בדף היומי בהלכה ואת מוקד שיעורי דרשו שבו ניתן להאזין לשיעורי הדף היומי בהלכה דבר יום ביומו.

סניפי דרשו ברחבי העולם

גם סניפי דרשו ברחבי העולם יצינו את סיום לימוד חלק ה' במשנה ברורה במסגרת הדף היומי בהלכה, ובמוקדי המבחן הקרוב תינתן ההוקרה וההערכה ללומדים אשר מתקרבים לביום המחזור השני של לימוד חשוב וחיוני זה.

בימים אלו, סניפי דרשו באירופה מתמודדים עם הסגרים של הגל השני של מגיפת הקורונה ל"ע, אך פעילות השיעורים בכל דרך אפשרית לשמירת הקביעות, וקיום המבחנים החודשיים עומדים בליבת הפעילות היומיומית של מנהלי הסניפים העושים כל טצדקי שבעולם על מנת לשמר את הלומדים והנבחנים במערכת הקביעות החשובה לקנין הידיעה.

סניפי דרשו ברחבי יבשת צפון אמריקה, מחדשים בכוחות רעננים את פעילותם בתקופה זו ועתידיים לצאת בקריאה של חיבה להצטרפות המונים ללימוד המשנה ברורה בדף היומי בהלכה, תוך חידוש והוספת מקומות מבחן, להגדיל תורה ולהאדירה.

יהלומים מגדולי ישראל

**הרב אפשטיין שאל את רבינו שליט"א:
"הרב רוצה משהו?" השיב לו רבינו שליט"א:
"אני רוצה?! אני רוצה רק מה שד' רוצה!"**

Yaakov Nahumi/Flash90

בקודש פנימה | הרה"ג רבי גדליה הוניגסברג שליט"א, רב קהילת 'שונה הלכות' בני ברק

רצון עצמי כלל, כל מה שעושה הוא רק דבר שהוא משוכנע שזהו רצון ד'.

אדם בא ואומר, "אני רוצה ככה", "בא לי ככה"... כל אחד ורצונותיו האישיים, לא עבירות חלילה. אצל מרן שליט"א לא קיים רצון שלו שאינו קשור לרצון ד'. אפילו השאלה הפשוטה לכאורה האם לנמנם מספר דקות על הכיסא או לעלות למיטה, הכל נע סביב רצון ד'.

הרבנית ע"ה תמיד הייתה מספרת, ואני רואה את הדבר עד היום בחוש, שבכל פעם בסיום הארוחה היה רבינו שליט"א שואל אותה מה מברכים ברכה אחרונה.

האם לא ידע מה אכל ולפי זה מה הברכה? ברור שידע, אבל

ביום רביעי בבוקר, בשבוע שעבר, אמר רבן של ישראל שליט"א למקורבו הרה"ג רבי ישעיהו אפשטיין שליט"א: "כבר שתיים עשרה וחצי, עוד מעט מנחה". הרב אפשטיין שאל את רבינו שליט"א: "הרב רוצה משהו?" השיב לו רבינו שליט"א: "אני רוצה?! אני רוצה רק מה שד' רוצה, רק מה שד' רוצה אני רוצה!"

ביום שישי בבוקר, רבינו שליט"א למד בחדרו זמן רב, התעייף לפני מנחה ונמנם על הכיסא. שאלתי אותו: "סבא רוצה להישאר על הכיסא או ללכת למיטה?" אמר לי מרן שליט"א: "מה שד' ירצה, זה מה שיהיה בסוף". ראיתי שזה פרט שלאחרונה רבינו שליט"א חוזר ומדגיש.

כשסיפרתי את הדברים בבית בשולחן שבת, אמרתי: יש כאן מסר עצום. כל ימי חייו עומד לפני רבינו שליט"א רק דבר אחד: אין לו

מיד לסדרים שלי וממשיך. האוכל אפילו לא עובר לידו, אלא הוא אוכל כי צריך וממשיך בלימודו.

מרון הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל, אמר לי כמה פעמים: "תדע לך שלא מעניין אותי כלום, ואל תשכנע אותי בדברים. כל דבר אני מחשב האם זה יוסיף לי לעולם הבא או לא, מה שלא נכון לי לעולם הבא - פשוט לא מדבר אלי, לא מטריד אותי ולא מעניין אותי".

פעם אחת כשחזר מאחד ממסעות החיזוק בחו"ל, ישבתי בחדר והביאו חוברת תמונות שמסקרת את המסע. הסתכל עלי רבינו זצוק"ל בחיך ואמר לי: "הרי למעלה הכל מצולם, אין לי מה להסתכל בזה. אם זה היה נפקא מינה הייתי מסתכל, אבל למעלה הכל מצולם, אין לי מה להסתכל..."

(גיליון 'במה')

כשסיים לאכול, כעבור שניה כבר לא שם לב מה אכל! אכל כדי השיעור של היכולת והכח לעבוד את השם, ומיד כשסיים כבר לא היה מונח באוכל.

פעם סיפר לי רבינו שליט"א, שדודו, מרון החזון איש זיע"א, אמו הייתה מכינה לו את האוכל. פעם אמר החזון איש לאמו: "אני אף פעם לא יודע אם אני לפני האוכל או אחרי האוכל, כשאת מגישה לי את האוכל אני יודע שאני לפני האוכל..."

לפני למעלה מעשרים שנה, כשחזר רבינו שליט"א משמחה משפחתית, שאל את הרה"ג רבי ישעיהו אפשטיין שליט"א: "כבר אכלתי ארוחת ערב או לא?" כלומר, אם תאמר שאכלתי, אני פונה

על דא ועל הא

כשקולטים את זה, המבט משתנה לגמרי. מה תרזויה מלהיות 'זרי אימפורטנט פרוסון', אם כעבור מספר שנים אתה הופך לנצח ל'פרסונה נון גרטה'?! לא עדיף לקחת את המסלול האחר?

יקותיאל יהודה גנזל

וי. איי. פי. שלוש אותיות לועזיות שהפכו ללחישה נערצת. למי שלא יודע: המונח וי. איי. פי. (v.i.p) הוא בעצם קישור של המילים יreV tnatropmI nosreP או בעברית מדוברת: אישיות חשובה מאד (בעצם: אח"ם). מדובר על אנשים שהם כביכול בעלי חשיבות יתר מכלל האוכלוסיה וממילא גם זוכים להטבות שונות (לפעמים גם משונות).

בתקופה האחרונה המלה הזו נקשרת לאגף הקורונה, כששרי ממשלה ואישים רמידרג ששבים מחו"ל, לא מוכנסים לבידוד ארוך יומין, אלא מסתפקים (באישור משרד הבריאות, כמובן) ב'בידוד ויאיפי' מקוצר של חמשה ימים בלבד. כאלה הם ה'אישייות החשובות מאד', הם מקבלים העדפה.

לא אחת אנו נתקלים בהם, באנשי הויאיפי. יש כמובן את הויאיפי האמיתיים, אלה שמגיעים אל הטיסה במסלול מקוצר; הם מחזיקים דרכון שונה ומכובד יותר; הם מגיעים עד רחבת הכותל המערבי עם הרכב האישי; ועוד ועוד. ויש גם את אנשי הויאיפי המדומים: אלה שבל"ג בעומר שגרתי הם אוכלים את הטשולנט המירוני בתוך אוהל ויאיפי נחשק כשמאות זוגות עיניים צעירות מלוות אותן בקנאה נוטפת; ובל"ג בעומר בלתי שגרתי, כמו זה של השנה האחרונה, הם מקבלים 'אישורי כניסה'; באירועי 'סיום הש"ס' הם תמיד ישיגו צמיד ויוכלו להסתובב חופשי במתחמים היוקרתיים; וכן על זו הדרך.

נחמד להיות איש ויאיפי. החיים כמובן קלים יותר, נחמדים יותר. אבל אם עוצרים לרגע ומביטים על כל האנשים החשובים

מאד, באמת-באמת, שחיו כאן לפני עשרים שנה וכעת הם נכנסו למועדון 'עפר רימה ותולעה', נראה נשיאים, אנשים חזקים, ידוענים עולמיים שהמונים סגדו להם, וכעת הם טמונים אי שם בבית-עלמין מסוים ואין להם כבר מאומה מתהילת העולם שהם קיבלו.

כשקולטים את זה, המבט משתנה כליכך. מה יש לך מלהיות 'זרי אימפורטנט פרוסון' (אישיות חשובה מאד. אנגלית), אם כעבור מספר שנים אתה הופך לנצח ל'פרסונה נון גרטה' (אישיות בלתי רצויה. לטינית)?! לא עדיף לקחת את המסלול האחר? מסלול בו אתה חי את כל חיך במרדף למלא את אוצרותיך בכמה שיותר דפי גמרא, כמה שיותר משניות, כמה שיותר פרשת השבוע, כמה שיותר תהילים, כמה שיותר שולחן-ערוך. מסלול בו אתה מנצל כל רגע פנוי כדי ללמוד מה'גמרא' או 'משניות' או 'חומש' מהדורת-כיס שאתה מחזיק אצלך. מסלול חיים המנצל כל שניה לאגור חסכוניות. חסכוניות הנשמרים לנצח.

ואם אתה עושה כן, הרי מהרגע בו תשיב את נשמתך ליצורה עדי עולם, נצח, סלה, ועד; אתה תהיה האישיות החשובה ביותר בעולם האמת. אתה תראה שם גם את כל אלה שכאן בעולם הזה הסתובבו ויכלו ונכנסו וקיבלו והצליחו וחדרו ולקחו. אתה תראה כמה הם (אם לא מילאו את חייהם בתורה ובמצוות בניצול מקסימלי) מסתובבים בפניות, בלי אור זרקורים ובלי מבטי קנאה. ואתה תבין כמה אתה בר מזל, כמה אתה אישיות חשובה מאד. מאד-מאד.

(המבשר)

הבית של משפחת ד' היה מבצר לכל דבר, אבל באותו רגע - דבר לא עזר: היה זה בשעת ערב שגרתית, כשלפתע נפרצה הדלת בעוצמה ושני שודדים עטויי רעלות פרצו פנימה כשאקדחים נוצצים מבין זרועותיהם החסונות...

הילדים קפאו במקומם אחוזי שיתוק, אבל האם - - | כוחה העצום של ברכה בכוונה

עוצמתית, ושני שודדים בריאי בשר וגבוהי גוף, עטויי רעלות שעיינים אכזריות ניבטות מחוריהן, פרצו אל תוך הבית בצווחות מקפאות דם, כשאקדחים נוצצים מבין זרועותיהם החסונות.

הילדים קפאו במקומם אחוזי שיתוק, והאם - - -

אמם, רגע קודם, ניגשה אל מכשיר ה'מיני בר' ומזגה לעצמה כוס מים קרים לשתייה. עתה, היא עמדה לברך את ברכת 'שהכל', וכרגיל - ביקשה מהילדים להתקרב, התרכזה, הביטה בדף בו כתובות הברכות, ונערכה למעמד הברכה. היא כבר החלה לומר 'ברוך' כשהדלת נפרצה, ואז עצרה לרגע אחוזת הלם...

אבל לא יותר מרגע. תוך רגע התעשתה, ואין לדעת איך ומנין נטלה את הכוחות, אבל היא פשוט המשיכה לברך, בקול רם, 'ברוך אתה השם, אלוקינו מלך העולם, שהכל נהיה בדברו'. את הברכה בירכה בכוונה כהרגלה, כאילו אין שני שודדים חסונים ומאיימים עומדים במרכז המטבח, מול עיניה העצומות למחצה...

והילדים, כהרגלם, פשוט ענו 'אמן'. קולני, תוסס, 'אמן' כמו ש'אמן' צריך להיות. אין לדעת אם ענו אמון מתוך תקווה לנס, אם הבינו את הסיטואציה, או שפשוט כך התרגלו - לענות אמון רציני ואיכותי...

ולנוכח עניית ה'אמן' - הלא יאומן קרה:

השודדים החסונים שכנראה היו המומים, אולי נבהלו מצעקת ה'אמן' ואולי מהעובדה שאיש לא נע ולא זע. מה שבטוח - אימה וחרדה אפפו אותם, והם נמלטו מהבית כלעומת שבאו!

לא יאומן, פשוט כך: שני השודדים לבטח טרחו לא מעט כדי להיערך לשוד המתוכנן. הם הצליחו לפרוץ את החומה, להיכנס הביתה, אף אזעקה לא צלצלה ואף פעמון לא הרעיש. הם נכנסו בשעה שלושה, כשבעל הבית איננו, לבית שיש בו לא מעט יהלומים ואבני חן אותם ביקשו לשדוד -

אבל ברכת 'שהכל נהיה בדברו' פלוס אמון כראוי - הבריחו אותם מהזירה, בלי שחוללו כל נזק!

ככל הסיפור הזה סיפר בעל המעשה, הרב ד' הי"ו, להרה"ג רבי מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א, שהוסיף על כך גילויי מפעים מאוצרו של בעל ה'אור החיים' הקדוש זי"ע: יש רבבת מזיקים המקיפים את האדם תמיד, כך כתוב בפסוק 'יפול מצידך אלף ורבבה מימינך'. כן, עשרת אלפים מזיקים, וירוסים ונגיפים, שודדים וגנבים, מציקים ורעי לב, מקיפים ואורבים לכל אדם!

בית הכנסת שבמרכז העיר בואנוס איירס שבארגנטינה היה מלא מפה לפה. קהל גדול נקבץ הערב, לשמוע את שיחתו של מגיד המישרים הנודע הרה"ג רבי מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א, בדבר גודל מעלת אמירת הברכות בכוונה ועניית אמון. כשסיים את נועם שיחו, קרא לקהל השומעים לקבל על עצמם כאן ועכשיו קבלות טובות, ואכן - רבים וטובים משומעי לקחו קיבלו על עצמם להתחזק באמירת הברכות בכוונה ובעניית אמון כהלכה.

שנתיים חלפו, ושוב הוזמן הרב גרינוולד לשאת דברים בקהילה. כהרגלו, כשסיים את הדרשה, פנו אליו אנשים להודות לו, לשוחח עמו, או לספר סיפור אישי. אחד מהם היה הרב ד', מנכבדי הקהילה וחשוביה, שניגש אליו וביקש לספר מעשה שהיה בביתו שלו - לאחר הדרשה הקודמת שנישאה לפני שנתיים. וזה דבר המעשה:

כאמור, כשנתיים קודם לכן, נשא הרב גרינוולד דרשה באותו בית הכנסת, וחזק את הציבור באמירת ברכות בכוונה ועניית אמון. גם הרב ד' ובני משפחתו השתתפו בדרשה, ושבו הביתה תוך קבלה עצמית חזקה, לומר את הברכות כראוי, בכוונה, בהתלהבות, ותוך הקפדה שמישהו יענה אמון - וישלים את כתר הברכה. ההחלטה הזו הכניסה את הבית לאווירה רוחנית קסומה, כל אמירת ברכה הפכה למעמד של חיבור עם אבא שבשמים, והדבר שיפר את האווירה הביתית.

תקופה ארוכה חלפה, כשבני הבית כמעט התרגלו לאמירת הברכות בכוונה. 'כמעט' אמרנו, ולא בכדי, שכן אמת ויציב שאמירת הברכות כראוי כבר הפכה לשגרה, אך מאז הקבלה - לא היו שם ברכות 'רגילות'. לכל ברכה נלוותה משמעות, כל ברכה זכתה בכבוד, כל ברכה נאמרה בכוונה, כל ברכה היתה רגע מרגש ונפלא!

ואז, בשעת ערב שגרתית ורגילה, התחוללה דרמה בבית:

לפרנסתו, עוסק הרב ד' במסחר ביהלומים. השכונה בה הוא מתגורר אינה רחוקה משכונות פשע, ולכן הקיף את הבית בחומה בצורה, רישת את הסביבה במצלמות משוכללות, קבע אזעקות בכל שער וחלון, ולא נחה דעתו עד שהבית חובר למוקדי אבטחה שונים. הבית של משפחת ד' היה מבצר לכל דבר, אבל ברגע הזה - דבר לא עזר:

בשעת ערב שגרתית, שעה שהאם מטגנת חביתות לילדים הסועדים ארוחת ערב, לפתע פתאום נפרצה הדלת באבחה

מה סוד הצלחתו התורנית ומדוע זכה לעלות ולהתעלות להיכן שהגיע!?

וכך השיב, תשובה מאלפת ועוצמתית: "מאה ברכות. מגיל צעיר, לקחתי על עצמי את עניין מאה הברכות, להקפיד לאומרו כראוי, להשקיע כוחות עצומים בהבנתן ובכוונתן. זה הסוד!"
מדהים! במילים ספורות, המופיעות מפיו בספר 'רבותינו שבדרום', נחשף כי מאה הברכות הן לא רק ביטוח מפני כל פגע, לא רק מפתח לשערי השפע הגשמי, לא רק מעניקות ברכה בבריאות ובפרנסה - אלא הן גם פותחות את השער לשפע רוחני, להתעלות של אמת. הבה נתחזק באמירת מאה ברכות כהלכה, כי מהן מושפע שפע ברכה גשמי ורוחני כאחד!

(פניני פרשת השבוע)

ומה הביטוח מפניהם? כיצד ניתן להתגונן? הדברים אמורים בפרשת 'בחוקות': 'ומאה מכם רבבה ירדפו'. מאה הברכות הנאמרות מדי יום - מנצחות את רבבת המזיקים. מאה הברכות הן הביטוח העוצמתי שלנו, של כל יהודי מפני כל מזיק, גדול או קטן, נראה כחבוי, גלוי כסמוי. רבבת המזיקים כולה נעלמת, כאשר היהודי מעוטר בהילת מאה הברכות היומיות!
הסוד לצמיחה רוחנית!

מגדולי ישראל שנסתלק בטרם עת, אולם רבים מתוכנו עוד זכו להכירו, היה הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל, רבה של אופקים. הוא נודע בגאונותו ובדרשותיו מעוררות הלב, ספריו כבשו בסערה את הציבור, ורבים נהנים מאוצרו גם בימינו.
ביום מן הימים, נשאל כיצד הצליח לגדול ולהתפתח כל כך,

שיג ושיח - באדיבות 'ארחות יושר'

רבינו שליט"א השיב כי על האסירים לעשות הכל כדי שיאפשרו להם להתפלל עם מעיל וכובע, "זה יעזור שיצליחו" - בדרך. והנה טרם חלפה יממה, והגיעה אלינו בקשה להכניס לרבינו את אחד מבכירי השב"ס בעניין אישי כלשהו...

הוראות, הדרכות ומעשים ממורן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, אשר נרשמו ע"י נכדו נאמן ביתו הרה"ג ר' אריה קניבסקי שליט"א נציגי הציבור בשתדלנותם. א"כ, ביקשו לשאול, מה היא הדרך הנכונה?
והשיב רבינו שליט"א וביקש להודיע לאסירים, כי עליהם לעשות כל מה שניתן וכל מה שביכולתם כדי לא לבטל את ההלכה, וכנפסק במשנה ברורה (סי' צ"א ס"ק י"ב), ושיאפשרו להם להתפלל כנהוג עם מעיל וכובע, "והשם יעזור שיצליחו" - בדרך רבינו שליט"א.
המענין הוא, כי טרם חלפה יממה מעת הניתן תשובתו של רבינו שליט"א בנושא, והנה בהשגחה פרטית מיוחדת קיבלנו טלפון בבקשה להכניס אל רבינו שליט"א את אחד מבכירי שירות בתי הסוהר...
ואכן יום למחרת הגיע אל רבינו אותו בכיר בשב"ס להתברך בענין אישי. כמובן שהפגישה נוצלה בשביל לבקש על נושא חשוב זה, כשרבינו שליט"א חוזר על הדברים באוזניו. הבכיר אמר כי יפעל בנושא ככל שבידו ע"מ לאפשר לאסירים לקיים את ההלכה וללבוש מעיל וכובע בזמני התפילות.

התפרסם ב'טליושר' *6881 - קו התוכן של ארגון 'ארחות יושר'

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

פעם הגיע הנגיד ר' שמעון ברכר ז"ל לרבינו עם כובעו הרגיל - 'קנייטש', ורבינו כדרכו העיר לו שילך בכובע עגול. ר' שמעון לא השתהה לרגע. מבית רבינו הוא שם פעמיו היישר לחנות הכובעים...

"כשגדולי ישראל אומרים משהו, כל השאר מתבטל כלא היה. אין שני צדדים"

לפני גדולי הדור, מרן רבי מיכל יהודה לפקוביץ, מרן רבי חיים קניבסקי, שאצלם היה קרוב מאוד, הוא לא הרחרר לרגע. כשהם אמרו משהו - כל השאר התבטל כלא היה. אין שני צדדים".

מבין מעלותיו הרבות ציינו במיוחד את צניעותו ובריחתו מכל בדל של פרסום. מאות מחברי ספרים שמעו ממנו את המשפט הבא: "אני שולח לך צ'ק בסכום שביקשת, אבל אני מבקש ממך, בבקשה לא לפרסם שאני נתתי, וגם לא לכתוב תודה רבה בספר. אם אתה רוצה תוכל לכתוב הנצחה להורים שלי ולהורי אשתי..."

עשרות ראשי כוללים נהנו מידי חודש מתמיכתו, ואלפי איש נעזרו ממתת ידו בהוצאות שונות שהיו מנת חלקם. מידי יום, פלט מכשיר הפקס בביתו של ר' שמעון שבלייקווד (מאות!!) מכתבי בקשה לעזרה, וכמעט כולם נענו בסכומים נאים, לא לפני שהוא היה בודק כל מקרה לגופו, וכמובן היה בודק ומברר אם יהודי זה אכן מקרב אנ"ש ולא חלילה משדות זרים.

יום אחד הגעתי לרחוב רשב"ם, ואני רואה את ר' שמעון מגיע מולי מהורהר, והוא מספר לי, כמסיח את צרתו, שכעת הוא שאל את מרן שליט"א על דברי הרשב"א המפורסמים שנכון לפרסם את הנודב צדקה כדי שממנו יראו וילמדו לתרום - והמשיך ר' שמעון: "היות ואני בורח מפרסום, שאלתי את רבינו, האם לפי הרשב"א אני לא נוהג טוב, ועלי לשנות את מנהגי, ומרן שליט"א השיב שאפשר לנהוג כדברי הרשב"א, ואני מתחבט מה הוא מתכוין, והאם עלי להתחיל לפרסם כל צדקה שלי..."

(דברי שיח)

הנגיד רבי שמעון הכהן ברכר ז"ל, שנפטר לאחרונה, היה במשך כמעט עשרים שנה קרוב מאוד אצל רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א. הוא לא זז צעד ושעל מבלי להיוועץ בו. לא אחת, היה בא לארץ ישראל לביקור בזק של שעות ספורות, רק כדי לשאול שאלה של כמה דקות, לקבל תשובה, ולחזור לחו"ל. היתה תקופה שהיה בא בקביעות אחת לחודש, רק כדי לומר שלום למרן שליט"א.

סיפורים מופלאים מסופרים על אמונת החכמים שלו ועל התבטלותו לגדולי תורה. פעם הגיע ר' שמעון לרבינו עם הכובע הרגיל (קנייטש) ורבינו כדרכו העיר לו שילך בכובע עגול. כשהוא יצא מבית רבינו, הוא פנה היישר לחנות הכובעים וקנה כובע חדש... כך גם עשה כשרבינו אמר לו שיקנה דירה בבני ברק, מייד פנה לחפש דירה לקנייה, וכן כשאמר לו שלא יגע בזקנו - הוא לא חיפש תירוצים לנסות להסביר כמה זה נראה משונה בארצות הברית, אלא מאותו רגע הוא לא נגע בזקן.

הגר"ר שלמה קניבסקי בן רבינו שליט"א סיפר, שפעם שח לו ר' שמעון שכשהחל זקנו לצמוח הוא חשש מאוד מה יגיב על כך שותפו הגוי, והנה, להפתעתו, באחד הימים אומר לו הגוי: עד היום היית נראה סתם אמריקאי, עכשיו אתה נראה יהודי..."

פעם סיפר: "אבא שלי היה איש חזק מאוד באופי. היה גיבור. הוא לא נבהל מאף אדם, וידע היטב לעמוד על שלו - בעסקים, בהתנהלות של יום ויום וגם בין אנשים. הוא לא ויתר על כלום ממה שהוא חשב שצריך לעשות. אבל - כשהוא הגיע ועמד

יהלומים מגדולי ישראל

אמר הגה"ק מקלויזענבורג זי"ע: "אני מחפש את הירושלמי הזה כבר ששים שנה, ואני מבקש מכם - אם יש אחד שיודע היכן הירושלמי הזה כתוב, אנא, יבוא להודיעני..."

אם תחפשנה כמטמונים

שבאמת בזמננו לא היו צריכים כלל להתפלל, לפי שאין יכולים לכוין בתפילה כדבעי, ומה שמתפללים הוא כדי "שלא תשתכח

סיפר הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א: לפני שנים רבות שמעתי מפ"ק של מרן הגה"ק מקלויזענבורג זי"ע, דהנה איתא בירושלמי

שליט"א - אשר שניהם מהבקיאים הגדולים בדורנו - ואכן כתבת ל שני הגדולים את מה ששמעתי מהגה"ק מקלויזענבורג בדבר הירושלמי, ושאלתי את פיהם היכן דברי הירושלמי.

לאחר זמן קצר קיבלתי מכתב מהגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א שכתב לי שאינו יודע היכן יש כזה ירושלמי, אך הוא ציין כמה מראי מקומות ששם כתוב כעין הדברים האמורים בשם הירושלמי. כמו כן הגיע מכתב מאת הגאון רבי פנחס הירשפרונג זצ"ל, שכתב שבספר 'הקנה', מגדולי המקובלים, שם כתב ממש כדברים האלה, אבל לא ציין היכן המקור של הירושלמי.

כעבור כמה שנים, נפגשתי עם הגאון רבי פנחס הירשפרונג זצ"ל בעיר פליישמאנס באחד מימי הקיץ. הצגתי את עצמי ואמרתי לו את שמי ואת מקום מגורי - ואז שאל אותי מיד: "האם ראית את ספר הקנה?..."

(פניני נעם שיח)

תורת תפילה" - דהיינו, אנו מתפללים כדי שלא ישכחו שפעם היה דין שצריכים להתפלל, אבל בעצם מדין תפילה לא היו צריכים להתפלל, ע"כ דברי הירושלמי.

ואמר הגה"ק מקלויזענבורג זי"ע: "אני מחפש את הירושלמי הזה כבר ששים שנה - ואני מבקש מכם - אם יש אחד שיוודע היכן הירושלמי הזה כתוב, אנא, יבוא בבקשה להודיעני. ואם תשאלוני מנין לי דבר זה שיש בכלל ירושלמי כזה - אומר לכם, כך שמעתי ממו"ר הגה"ק רבי טעביל מדוקלא זי"ע, ואם מורי אמר שיש ירושלמי כזה - אין לי ספק שיש כזה ירושלמי. אך במטותא מייניכו, מי שיוודע היכן הירושלמי, שיבוא להודיעני".

כשחזרתי לביתי, לקחתי פיסת נייר וכתבתי מכתב, אח"כ לקחתי עוד פיסת נייר וכתבתי עוד מכתב - את המכתב הראשון שלחתי אל הגאון רבי פנחס הירשפרונג זצ"ל אב"ד מונטריאל, ואת המכתב השני שלחתי אל יבלחט"א הגאון רבי חיים קניבסקי

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

אסור לקבל לשון הרע - אפילו מהאדם הנאמן עלינו ביותר

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

אצלנו כשני עדים, שלא יגרע או יוסיף אפילו תיבה אחת בענינים אלו של לשון הרע, שאנשים רבים אינם חושבים זאת לאיסור בעוונותינו הרבים, וכן לא מצוי שלא יהיה שום לימוד זכות על אותו אדם, וכו' ולכן אין לסמוך כלל על היתר זה למעשה.

והוסיף (שם ובבאמ"ח ס"ק טז), שכמה אנשים טועים בענין זה, שכששומע אדם לשון הרע ורכילות מהוריו, או מאשתו, מקבל זאת כאמת, כי חושב שהם בודאי לא ישקרו לו, וזו טעות גמורה, כי לא שייך לומר אפילו על אשתו שנאמנת אצלו כשני עדים, כי אפילו הנשים הצנועות אנו רואים שגורעות ומוסיפות בסיפור, וגם צריך שבכל דבר יאמין לה כשני עדים וזה אינו מצוי כלל, ומלבד זאת צריך שלא יהיה שום צד זכות בדבר, ושיהיה תועלת להבא, ואינו מצוי כמעט במציאות שיתקיימו כל התנאים.

ההלכות הנלמדות היום ב'חפץ חיים' (כלל ז' מהלכות לשון הרע סעיפים ז-ח) עוסקות באיסור קבלת לשון הרע מאדם שנאמן על המספר כמו שני עדים. ה'חפץ חיים' כותב, שרק בדברים שאם הם אמת מותר לספר בגנותו בגללם, יש נפקא מינה למהימנות של המספר. אבל בדברים שיש לתלות עליו זכות, כגון בחסרון ידיעת איסור המעשה, או שהיה שוגג, או לספר עליו דברי דופי וגנאי בעלמא וכו', בזה אין נפק"מ כלל לנאמנות של המספר, שהרי גם אם הדברים אמת אסור לספרם.

בביאורים ומוספים מציינים, כי למעשה כתב הח"ח שבזמננו [לאחר זמן התלמוד], הסכימו הפוסקים שאין לומר על אף אדם שהוא נאמן כשני עדים, כי לא ברור לנו הגדר בזה, ומלבד זאת לא מצוי אפילו כמעט אחד מאלף שנוכל לומר עליו שנאמנים דבריו

מדוע השלכת היא בחורף?

עירובין ק

בימות הגשמים

האילנות שלובשין את עצמם בימות החמה ופושטין מלבושיהם בימות החורף, מה שאין כן באדם? וזהו הטעם, כי כל זמן שליבו של אדם חם כל איבריו חמים ועל כן יפשוט בגדיו. "ככה בימות החורף שהחמה מהלכת תחת הרקיע ומחממת המים אשר בתהומות, ואויר התהום מחמם שורשי האילנות, ולכן האילנות פושטים את בגדיהם; ובימות הקיץ שאין החמה מחממת המים שבתהומות, והמים קרים, לכך האילנות מתלבשים ומוציאין לחות מתוך הקור שהוא למטה, והוא מתבשל על ידי החמה למעלה ונעשה פרי ועלים וענפים".

(קב ונקי)

נאמר במסכת פסחים (צד:): "בימות החמה חמה מהלכת בגובה של רקיע לפיכך כל העולם כולו רותח ומעינות צוננין, בימות הגשמים חמה מהלכת בשיפולי רקיע לפיכך כל העולם כולו צונן ומעינות רותחין".

לפי"ז הסביר רבי שלמה שמחה מטרזיש זצ"ל (תלמיד המהר"ם מרוטנבורג בספר 'המשכיל' שחיבר בשנת ה"א נ"ד ועדיין הוא בכתב יד - מובא בהגהות ע"ס 'אמרות טהורות חיצוניות ופנימיות' עמ' צ"א הע' 506) את תופעת ה"שלכת" שבאילנות בימות החורף, וז"ל:

"ומן הטעם הזה אעשיר את עניי הדעת שאומרים מה ראו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מצטרפים ומסיימים פסחים עד פסח הזדמנות מיוחדת

לומדי 'הדף היומי' מתחילים בימים אלה את מסכת פסחים ומסיימים אי"ה עד פסח. הצטרף גם אתה ותזכה לחורף מיוחד ושמה

גם לומדי 'הדף היומי בהלכה' מסיימים עכשיו את חלק ה' 'במשנה ברורה' ומתחילים חלק ו'. הצטרף עכשיו ותזכה לחורף בהתעלות רוחנית

לפרטים ולהצטרפות 02-5609000

עירוב תבשילין שנעשה ללא ברכה וללא אמירת נוסח העירוב - האם חל?

ואם החסיר את כל המלאכות, אף אם אמר: "יהא מותר לנו לעשות כל צרכינו", אין העירוב חל כלל.

ויש אומרים שהאמירה אינה אלא מצוה לכתחילה, אבל בדיעבד, העירוב חל אף ללא האמירה. ולמעשה, אם נזכר ביום טוב שלא אמר נוסח זה בעת עשיית העירוב, ואין באפשרותו להקנות את חפציו לאחרים כדי שיעשו בהם את המלאכות הנדרשות עבורו, (ראה תקציר לאתמול) - ניתן להקל.

[שו"ע תקכו, כ, משנ"ב סג, ושעה"צ צא]

כפי שלמדנו, לאחר ברכת עירוב תבשילין, יש לומר: "בזה העירוב, יהא מותר לנו לאפות ולבשל ולהטמין ולהדליק נר ולעשות כל צרכינו, מיום טוב לשבת". אמירה זו לא הוזכרה במשנה או בתלמוד הבבלי, אבל הוזכרה בתלמוד הירושלמי.

לדעת הרמ"א ופוסקים נוספים, האמירה היא חלק מעשיית העירוב, דהיינו, שתיקנו חכמינו ז"ל שיזכיר את המלאכות העיקריות המותרות על ידו; ואם החסיר באמירתו אחת מהמלאכות, לא חל העירוב על אותה המלאכה, ואסור לעשותה;

האם מותר לבן חוץ לארץ לומר לבן ארץ ישראל לבשל עבורו ביום טוב שני לצורך שבת?

שצידד להקל בדבר.

ומי שלא עשה עירוב תבשילין, ונזכר בכך לפני שבישל ואפה לצורך סעודת יום טוב - רשאי לבשל ולאפות כמה סוגים של תבשילים ומאפים לצורך השבת, באופן הבא: מכל סוג, יכין את כל הכמות הדרושה לו בבת אחת, בסיר אחד, או בתבנית אחת, וכדומה, ויטעם ביום טוב מעט מכל סוג. ומאכל ששכח לטעום ממנו ביום טוב, אסור באכילה בשבת.

[שו"ע תקכו, כא, ומשנ"ב סו, סח, סט, ע רעא; ביאורים ומוספים דרשו, 78]

כפי שלמדנו, מי שלא עשה עירוב תבשילין, ואין בעירו מי שזיכה את עירובו לכל בני העיר (ראה שולחן ערוך לעיל, ז-ט), ואין לו אפשרות להקנות חפציו לאחרים כדי שיבשלו עבורו - רשאי לבשל תבשיל אחד שיספיק לכל השבת, וכן לאפות פת אחת שתספיק לכל השבת.

ובן חוץ לארץ שנמצא בארץ ישראל ביום טוב שני שחל בערב שבת, ולא עשה עירוב תבשילין, אסור לו לבקש מבן ארץ ישראל - שאצלו הוא יום חול - לעשות מלאכה עבורו לצורך השבת; ויש

האם מותר לבני אשכנז לבשל קטניות בשביעי של פסח שחל בערב שבת?

והמחמיר להימנע מאכילת מאכל מסוים, רשאי לבשל מאכל זה ביום טוב עבור אחרים. ויש שהתירו לבני אשכנז בארץ ישראל, לבשל בשביעי של פסח שחל בערב שבת - לצורך השבת שלאחריה - קטניות, כיון שבזמננו מצויים בכל מקום בארץ ישראל בני ספרד, אשר הקטניות ראויות להם לאכילה ביום טוב; וכל שכן שמותר לבשל מצה 'שרויה', כגון 'קניידלאך', לצורך השבת, אף למי שנמנע מאכילתה בפסח.

[שו"ע תקכו, כ, ומשנ"ב סה; ביאורים ומוספים דרשו, 75; וראה פסק"ת כ]

יש מהראשונים שכתבו, שאדם הצם ביום טוב, (ראה שולחן ערוך תקכט, ב), אסור בעשיית מלאכה לצורך 'אוכל נפש' אף עבור אחרים שאינם צמים. ואם חל יום טוב בערב שבת, אף אם עשה עירוב תבשילין, אינו רשאי לבשל ולאפות לצורך השבת. ורבים חולקים על כך, אך הרמ"א פסק כדעת האוסרים; ולפיכך, למעשה, יש להחמיר בדבר, אך כשיום טוב חל בערב שבת, ואין מי שיכין עבורו מזון לשבת, רשאי לבשל ולאפות לצורך השבת, אם עשה עירוב תבשילין בערב יום טוב.

* 'עירוב תבשילין' נועד להתיר עשיית מלאכות ביום טוב לצורך השבת. ואף מי שמשער שלא יזדקק לעשות ביום טוב אלא מלאכות דרבנן לצורך השבת - עליו לעשות עירוב ולברך עליו.
* מי שלא עשה עירוב תבשילין בערב יום טוב, אסור בעשיית מלאכה ביום טוב לצורך השבת, אף בחפציהם של אחרים, ואף בביתם; וכן, אסור אף לאחרים לעשות מלאכה בחפציו, ואף בביתם.
* אשה בבית בעלה, וכן בנים הסמוכים על שולחן אביהם, ונמצאים בביתו, יוצאים ידי חובת 'עירוב תבשילין' בעירוב של בעל הבית, אף אם לא כלל אותם בעירוב על ידי זיכוי.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לטלטל ביום טוב פנס חשמלי דולק?

(ראה תקציר לשלשום); אך צידד לאידך גיסא, שמאחר ודרכו של זרם החשמל 'להיוולד' ולהיעלם בכל רגע מחדש, אינו נחשב לנולד, וכמו כלי המחובר מכמה חלקים אשר רגילים לפרקם ולחברם, שמותר לחברם בשבת, ואין זה נחשב לנולד.

[ביאורים ומוספים דרשו תקב, 15]

מנורה חשמלית, או תנור חשמלי, הפועלים ביום טוב, מותר לטלטלם. ומעיקר הדין, מותר לטלטל גם פנס דולק, אך יתכן שיש לאסור את טלטולו מחשש שמא מתוך הטלטול יטעו ויכבוהו, כיון שבימות החול רגילים להדליקו ולכבותו פעמים רבות. ובנוגע למנורה, תנור וכדומה, שהופעלו ביום טוב באמצעות שיעון, או על ידי גוי - יש שכתב שלכאורה יש לאוסרם מדין 'נולד'

הלוח היומי

א' בכסלו | הגה"ק רבי שלום שכנא ב"ר יוסף זצ"ל מלובלין

יארצייט:

שי"ט: הגה"ק רבי שלום שכנא ב"ר יוסף זצ"ל מלובלין
תס"ד: הגה"ק רבי יוסף שמואל ב"ר צבי הירש זצ"ל, אב"ד פרנקפורט דמיין, בעל 'מסרת הש"ס'
תרס"ה: הרה"ק רבי משה ב"ר יוסף אלטר האגר מראדוביץ-צפת זצ"ל בעל 'ויקה משה'
תשד"מ: הגה"ק רבי שמעון יחזקאל בהג"ר יעקב יעקובוביץ, אב"ד וואדקערט בעל 'אמרי שי'

המעלה הגדולה ביותר

כתב רבינו חיים ויטאל: הבטחון - אין מעלה כמוהו, וכמו שכתוב "אשרי כל חוסי בו" ומובטח הוא שלא יחסרו מזונותיו, כמו שכתוב: "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך", ובתנאי שיהיה באמת ובכל לבו בלי שום פקפוק.

(שערי קדושה למהרח"ו החלק השני ד"ה אבל הבטחון)

נשתדל לחזק בקרבנו את בטחוננו בהשי"ת שהרי אנו סמוכים על שולחנו והוא הזן והמפרנס אותנו, ונזכה שלא יחסרו מזונותינו לעולם

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il